

1956 на Бел. радыё, з 1957 у час. «Бярозка», з 1959 літ. кансультант Саюза пісьменнікаў Беларусі, з 1960 рэд. час. «Вясёлка». У 1973—74 адказны

С.І.Грахоўскі.

сакратар К-та па Дзярж. прэміях Беларусі ў галіне л-ры, мастацтва і архітэктуры. У паэзіі Г. ў цесным сінтэзе суіснуюць лірычны, эпічны і публіцыст. пачаткі, спавядальныя інтанацыі спалучаюцца з філас. роздумам, здыдактычнай высновай («Дзень нараджэння», 1958, «Чаканне», 1960, «Памяць», 1965, «Вершы», 1968, «Зазімак», 1976, «Зачараванасць», 1978, «І радасць і боль», 1988, «Недапісаная кніга», 1996). Аўтар зб-каў апавяданняў «Які вялікі дзень» (1966), «Гарачае лета» (1974), «Сустрэча з самім сабою» (1988), аповесці «Рудабельская рэспубліка» (1967; паст., 1968, экранізацыя, 1972), «Суровая дабрата» (1977), кнігі ўспамінаў «Так і было» (1986), «Сповідзь» (1990), зб-кі вершаў і апавяданняў для дзяцей. Дамінантамі ва ўсіх творах пісьменніка выступаюць дабрыва, святло, душэўная шчодрасць. На бел. мову пераклаў творы Ж.Верна, Р.Тагора, Я.Райніса, А.Гайдара, А.Блока, М.Дудзіна, С.Ясеніна, Л.Украінкі, У.Маякоўскага і інш. У 1936 рэпрэсіраваны. Рэабілітаваны ў 1955.

Тв.: Выбр. творы. Т. 1—2. Мінск, 1994.

Літ.: Баравікова Р. На грудку ў галавах пасадзіце шыпшыну... // Маладосць. 2008. №9; Бел'скі А.І. Галасы і вобразы: літ.-крыт. артыкулы. Мінск, 2008.

Т.К.Грамадчанка.

ГРАЧАНІКАЎ Анатоль Сямёнавіч (8.9.1938, в. Шарпілаўка Гомельскага р-на — 7.3.1991), беларускі пісьмен-

нік. Скончыў Бел. ін-т інжынераў чыг. транспарту (1960), Вышэйшыя літ. курсы ў Маскве (1969). З 1969 у газ. «Літаратура і мастацтва», з 1971 нам.

А.С.Грачанікаў.

старшыні праўлення Саюза пісьменнікаў Беларусі. Гал. рэд. час. «Вясёлка» (з 1976), «Бярозка» (з 1978), «Маладосць» (з 1982). Аўтар зб-каў «Магістраль» (1964), «Круглая плошча» (1971), «Начная змена» (1975), «Верасень» (1984), «Жнівень — 45» (1990) і інш. Пісаў для дзяцей: кн. «Жывая вада» (1985), «Зорны палёт» (1988), «Казка пра Івана-ганчара і пачвару цара» (1980), «Палессе», «Валерка і лятаючая талерка» (абедзве 1983). Аўтар кн. сатыры і гумару «Школа танцаў» (1988). Творчасці Г. ўласцівы шырокі жанрава-тэматычны дыяпазон, засяроджанасць на праблемах мінуўшчыны і сучаснасці. Перакладаў з рус., укр., малдаўскай, літоўскай і інш. моў, выступаў з крыт. артыкуламі. Асобныя яго вершы пакладзены на музыку. Прэмія Ленінскага камсамола Беларусі 1974. Дзярж. прэмія Беларусі 1984.

Тв.: Калі далёка ты...: выбр. лірыка. Мінск, 1979; Я вас люблю...: лірыка. Мінск, 1986; Выбранае. Мінск, 1988.

Літ.: Сожскі карагод: нарысы. Гомель, 2010; Бараноўскі А. Гуманістычны характар творчасці Анатоля Грачанікава // Польша. 2011. № 11. *І.М.Гоўзіч.*

ГРАЧАНІКІ, вырабы з грэцкай мукі. З рэдкага цеста пяклі бліны-Г., якія змазвалі тоўчаным канапляным семем. На блясе выпякалі таксама бабкі-Г., якія рашчынялі на жытняй ці ячнай муцэ і замешвалі грэцкай мукой.